

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

432
CM

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-7378 din 13.12.2022
La nr. 432 din 29.12.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 (art.58/1).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>3064</u>		
" <u>14</u> "	<u>12</u>	20 <u>22</u>
Ora		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/8404 din 12.12.2022

la proiectul de lege pentru modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 (art.58/1)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Adunarea Populară a UTA Gagauzia, ceea ce corespunde art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului RM, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop „[...] de a reglementa în Regulamentul Parlamentului o procedură clară privind consultarea de către Parlamentul Republicii Moldova cu Adunarea Populară a Găgăuziei, în cazul examinării proiectelor de legi care vizează statutul, atribuțiile sau alte chestiuni ce se referă la UTA Găgăuzia.”

Autorul a mai precizat că, „Aceste modificări vor fi un pas important spre consultări mai eficiente, spre o conștientizare mai bună a autonomiei existente și o stabilitate suplimentară a reglementărilor juridice existente. Aceste modificări creează spațiu pentru dezvoltarea consensului politic și juridic cu privire la modificările propuse la cadrul normativ, care pot avea un impact asupra autonomiei.”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune completarea Legii nr.797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului cu prevederi care stabilesc că proiectele de acte normative care vizează statutul și/sau atribuțiile sau alte chestiuni ce se referă la UTA Găgăuzia sunt avizate cu Adunarea Populară a UTA Găgăuzia.

La fel, potrivit proiectului, avizul Adunării Populare a UTA Găgăuzia se prezintă în termen de 30 zile, iar neprezentarea în termenul stabilit a avizului nu împiedică examinarea proiectului de către Parlament. În proiect este prevăzută obligativitatea comisiei parlamentare responsabile să invite obligatoriu Adunarea Populară a UTA Găgăuzia pentru participarea, prin reprezentanții săi delegați, la audierile publice organizate de comisie referitor la proiectul de act normativ, care se referă sau are tangență cu UTA Găgăuzia.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Reieșind din argumentele expuse de autor în nota informativă, proiectul promovează interesul public privind crearea unui spațiu pentru dezvoltarea consensului politic și juridic cu privire la modificările propuse la cadrul normativ, care pot avea impact asupra autonomiei.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit notei informative: „Implementarea prevederilor din proiect nu va necesita cheltuieli bugetare suplimentare”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări privind activitatea Adunării Populare a UTA Găgăuzia privind avizarea proiectelor de acte normative ce vizează statutul și/sau competențele UTA Găgăuzia.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Adunarea Populară a UTA Găgăuzia și are drept scop de a reglementa în Regulamentul Parlamentului o procedură clară privind consultarea de către Parlamentul Republicii Moldova cu Adunarea Populară a Găgăuziei, în cazul examinării proiectelor de legi care vizează statutul, atribuțiile sau alte chestiuni ce se referă la UTA Găgăuzia. Aceste modificări vor fi un pas important spre consultări mai eficiente, spre o conștientizare mai bună a autonomiei existente și o stabilitate suplimentară a reglementărilor juridice existente. Aceste modificări creează spațiu pentru dezvoltarea consensului politic și juridic cu privire la modificările propuse la cadrul normativ, care pot avea un impact asupra autonomiei.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului RM, cu anexarea notei

informative, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

În normele formulate prin proiectul supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

12.12.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Xenia VAMEȘ, Inspector principal